

c. Zprávy z muzeí a výstav

Loutky ze sbírek Chebského muzea

1. 12. 2000 – 7. 1. 2001, Chebské muzeum

Dne 1. prosince 2000 měla v Chebském muzeu vernisáž výstava nazvaná Loutky ze sbírek Chebského muzea.

Byla to v pořadí již třetí výstava, kterou Chebské muzeum věnovalo tomuto zajímavému a v mnoha směrech cennému sbírkovému fondu, a čtvrtá výstava věnovaná loutkařské tematice jako takové.

První výstava loutek byla otevřena v roce 1973 a byla věnována významné postavě mezi českými loutkáři, Augustinu Noskovi, který od roku 1960 žil v Chebu a je duchovním otcem figurky rozpustilého Hurvínka. Po ukončení výstavy byly některé Noskovy loutky deponovány v CHM a staly se základem muzejní sbírky loutek. Tato sbírka je v muzeu součástí společného fondu loutek, hraček a modelů.

Druhá výstava na dané téma se konala v roce 1983. Bylo na ní vystaveno celkem 64 loutek – marionet, převážně celodřevěných, řezbovaných a soustružených, ale i loutky s hlavičkami litými ze speciální hmoty. Vedle Gustava Noska se tehdy na výstavě představili další loutkáři, Jan Vavřík Ryz a Jaroslav Král, o jejichž loutkařské figurky se muzejní sbírka v uplynulých deseti letech rozrostla.

Na úspěch obou uvedených výstav navázala v roce 1987 další výstava s loutkařskou tematikou, která tentokrát nereprezentovala vlastní muzejní sbírky, ale představila scénografické práce studentů a absolventů loutkařské katedry DAMU.

Muzejní sbírka loutek se v průběhu 80. a 90. let rozrůstala řadou dalších, ať již cíle-

ných či náhodných nákupů. Tak se vedle děl již zmíněných autorů do muzea dostaly práce Šárky Váchové, Růženy Stefanové, Josefa Vítka, Miroslava Hartmana, který vyráběl loutky pro loutkohereckou skupinu z nedaleké Aše. Dnes má sbírka celkem 108 inventárních čísel.

Výstava byla průřezem z toho nejlepšího, co v loutkách může sbírkový fond Chebského muzea nabídnout. Vedle prací jmenovaných loutkářů zde byl představen i světybytný loutkařský fenomén - domácí loutkové divadlo, loutky amatérského výtvarníka Miroslava Lindera a v Hartmanových loutkách zde byla prezentována i bývalá loutková scéna v Aši.

Výstava trvala do 7. ledna 2001.

Eva Humeníková

Exodus. Černobilá výstava fotografií v pražském Mánesu

6. 9. – 28. 10. 2001, výstavní síň Mánes v Praze

Neustále vzrůstající migraci lidí v celosvětovém měřítku zachycuje na svých černobílých fotografiích brazilský fotograf Sebastiao Salgado. K této zálibě a později práci zároveň ho vlastně vede i jeho životní příběh. Narodil se na farmě v Brazílii, pak se jeho rodina ještě několikrát stěhovala a nakonec z politických důvodů zakotvila ve Francii.

Fotografie dokumentují život uprchlíků v utečeneckých táborech, život migrantů na ulici, oběti etnických střetů, atd. Někdy čas se také Salgado věnoval životu dělníků v šestadvaceti zemích světa, což prezentovala jeho kniha a putovní výstava, které obě sklídily úspěch jak u návštěvníků, tak v řadách kritiků. Dalšími dlouhodobými projekty tohoto fotodokumentaristy jsou snímky Indiánů žijících v Latinské Americe a život obyvatel afrického Sahelu.

Na výstavě v pražském Mánesu byly vysta-

veny fotografie migrantů a utečenců směřujících za lepším životem do velkoměst Evropy a Ameriky, již zmíněný cyklus fotografií z Afriky, stěhování lidí z venkova do městských oblastí v Latinské Americe a srovnání úrovně života ve městech a v přeplněných chudinských předměstích v Asii.

Zvláštní pozornost si u mnoha návštěvníků zasloužily fotografie dětí z řad bezdomovců v cyklu „Děti dneška, muži a ženy nového století“.

Součástí výstavy byl i doprovodný program, uspořádaný Multikulturním centrem Praha, který byl zaměřen na téma: nejrůznější podoby celosvětových migrací konce XX. století a jejich lidské rozměry. Filmové dokumenty, besedy u kulatých stolů a panelové diskuse měly jediný úkol – přiblížit veřejnosti osudy lidí na Salgadových fotografiích a přispět tak k jejich pochopení.

Diskuse byly vedeny o problémových otázkách – kdo jsou vlastně migranti a uprchlíci, co vede lidi k odchodu z domova za prací, anonymita a krize identity ve velkoměstech, o etice a sdělnosti v médiích, o okolnostech, průběhu a mezinárodním kontextu emigrace Romů z České republiky, atd.

Výstava tak informovala širokou veřejnost o fenoménu globální migrace, který se v současné době promítá do života obyvatel většiny zemí světa.

Lucie Procházková

Okresní vlastivědné muzeum v Českém Krumlově

Okresní vlastivědné muzeum v Českém Krumlově (založené roku 1891) sídlí v centru města v Horní ulici, v budově č. p. 152, která do té doby sloužila školským účelům.

První muzejní expozice byla otevřena v roce 1952 a od roku 1954 zde působila skupina odborníků z Národního muzea v Praze v rámci přípravy a péče o muzea v pohraničí. V letech 1970–1979 probíhala rozsáhlá rekon-

strukce muzejní budovy a sbírky byly přemístěny do náhradních prostor Státního hradu a zámku Český Krumlov. V roce 1980 bylo muzeum znovu otevřeno a byla sem nově instalována stálá expozice „Historický obraz Českokrumlovska“.

V současné době je v Okresním vlastivědném muzeu v Českém Krumlově spravováno přes 36 000 sbírkových předmětů a patří k němu ještě jedna pobočka – Památník Adalberta Stiftera v Horní Plané, který je umístěn v rodném domku tohoto rakouského spisovatele a malíře.

Svou sbírkotvornou činností se muzeum soustřeďuje především na přírodní a společenské vědy, nechybí zde ani ukázky archeologických nálezů, nábytku, obrazy, plastiky, oděvní doplňky, hudební nástroje, fotografie, stroje a přístroje, kovové objekty aj. Základem pro sbírku byly předměty z bývalého německého městského muzea v Českém Krumlově, ale většinu tvoří vlastní sbírkotvorná a výzkumně dokumentační práce muzea.

Již zmíněná stálá expozice „Historický obraz Českokrumlovska“ představuje návštěvníkům obsáhlou sbírku archeologických, historických, uměleckých, etnografických, uměleckořemeslných a průmyslových předmětů od pravěku až do konce 19. století.

Většina prostor budovy muzea je věnována dlouhodobým projektům a výstavám. Jsou zde zdokumentovány „Kapličky na Vyšebrodsku“, vycházející z terénního průzkumu (proběhl v letech 1999–2000), zaměřeného na drobné sakrální stavby. Další část expozice podává obraz „Šumavského sirkařství“, což je putovní výstava Muzea Šumavy v Sušici. Prohlídku muzea zpestřuje výstava „Ze starých šenků“, která je svědectvím kultury spojené s naším národním nápojem a prostředím, které k němu neodmyslitelně patří.

Muzeum poskytuje veřejnosti také své odborné služby, jako např. zajišťování konzultací a badatelských návštěv, poskytování